

TDT4305 Big Data-arkitektur Våren 2022





Dagens tema

- Praktisk informasjon
- Big Data
- System/infrastruktur for Big Data:
 Intro til Hadoop-økosystemet



Hvem er vi?



Kjetil Nørvåg



Hassan Abedi (prosjekt)

TDT4305 Big Data-arkitektur

Mål med faget:

Gi studentene en innføring i hovedaspekt ved Big Data og Big-Data-system. Emnet tar for seg hovedaspekt ved Big Data. Sentrale tema er rammeverk for Big Data-prosessering (MapReduce, Spark, Storm, etc.), datagruvedrift av Big Data, datastrømmer og analyse av tidsserier, anbefalingssystemer, og analyse av sosiale nettverk.

• Viktige tema innenfor Big Data *ikke* dekket i detalj av dette faget:

Datagruvedrift generelt (TDT4300)
Maskinlæring/prediksjon (TDT4300 og TDT4173)



Forkunnskapskrav

- Anbefalt forkunnskapskrav
 - TDT4145 Datamodellering og databasesystemer, eller tilsvarende
 (Som forutsetter TDT4100 Objektorientert programmering og TDT4120 Algoritmer og datastrukturer eller tilsvarende)
- Har med hensikt valgt å ikke forutsette at studentene har hatt TDT4300 Datavarehus/datagruvedrift

Undervisningsopplegg

For å kunne ha eit opplegg som er mest mogleg robust mht. endringar i smittesituasjon og campus-nærvær, vil opplegget til dels vere basert på førehandsinnspelte videoar, med spørsmåls-sesjonar relatert til desse. Forfattarane av læreboka har lagt ut svært gode, profesjonelt innspelte, videoar som dekker pensum i boka, så vi kjem til å basere oss på desse, pluss eigne for tema frå artiklar/tilleggsmateriale. De finn videoane (og læreboka) her: http://www.mmds.org/ Her finn de også foilar laga av lærebokforfattarane, vi kjem i tillegg til å legge ut dei vi sjølve har brukt i tidlegare år. Forventningane for spørsmåls-sesjonane er at deltakarar på førehand har sett videoar, lese pensum, og sett på foilane. Med tanke på at sesjonane er tenkt å vere interaktive vil det ikkje verte gjort opptak av desse.

Forelesningsplan (vil vert oppdatert i faginfo gjennom semesteret)

Veke	Tema
2	Faginfo, generell intro til Big Data (ingen videoar til denne forelesninga) Forelesning: Kjetil Nørvåg [ElmasriNavathe] [MMDS, 1]
3	Map-Reduce and the New Software Stack Forelesning: Kjetil Nørvåg MMDS: Video 1-6 [HDFS], [DeanGhemawat], [MMDS, 2], [HDG]
4	Spark Forelesning: Kjetil Nørvåg [Zaharia], [LearningSpark]
5	Gjesteforelesning frå Sikt/Uninett Geir Solskinnsbakk og Emil Henry Flakk Tittel: Defensive Security and Big Data
6	Finding similar items Q&A: Kjetil Nørvåg MMDS: Video 1-6 [MMDS, 3]
7	Mining Data Streams Q&A: Kjetil Nørvåg Forelesning: Heri Ramampiaro (opptak) [MMDS, 4]

Pensum (vil bli oppdatert)

- Hovedsaklig artikler (ingen egnede bøker som passer fagets "visjon" ☺), ligg i zip-fil på Blackboard:
 - Fundamentals of Database Systems, 7th ed, Pearson, s. 911-916 (Big Data), Elmasri & Navathe, 2016.
 - The Hadoop Distributed File System, Schvachko et al., Proc. of MSST, 2010.
 - MapReduce Simplified Data Processing on Large Clusters, (Unntatt kap. 5 og appendix A), Dean and Ghemawat, Proc. of OSDI, 2004.
 - Hadoop: The Definitive Guide, s. 19-37 (MapReduce), White, O'Reilly, 2015.
 - Hadoop: The Definitive Guide, s. 185-201 (How MapReduce Works), White, O'Reilly, 2015.
 - Resilient Distributed Datasets: A Fault-Tolerant Abstraction for In-Memory Cluster Computing, Zaharia et al., Proc. of NSDI, 2012. (Unntatt sek. 3.2, 5.2, 6-8)
 - Learning Spark, s. 23-60, Karau et al., O'Reilly, 2015
 - AsterixDB: A Scalable, Open Source BDMS (unntatt Section 5 og 6), Alsubaiee et al., PVLDB, 2014.
 - Data Ingestion in AsterixDB, Grove and Carey, Proc. of EDBT, 2015.
 - Storm @Twitter, Toshniwal et al., Proc. of SIGMOD, 2014.
 - Mining of Massive Datasets, Leskovec et al., utvalde tema, sjå faginfo for oppdatert liste.
- "NTNU-produserte" foiler og øvinger er også pensum
- NB! Listen over foreløpig, oppdatert info vil dere til enhver tid finne i faginfo på Blackboard

Prosjekt/øvingsopplegg

- Prosjekt som tel 25% av totalkarakter i faget, meir info neste foil ©
- Frivillige øvingar:
 - Frivillige øvingar som dekker «teoridelen», m/løysingsskisse, er lagt ut på Blackboard
 - Basert på erfaringar frå 2021 (lav deltaking) prioriterer vi ikkje å bruke ressursar på organisert aktivitet relatert til desse i år, men spørsmål kan stillast på Piazza
- Test-spørsmål til kap. 4/9/10, laga av Heri: Meint som hjelp medan de les pensum, svara finn de i pensum
- Oppfordrar til bruk av forumet på Piazza (og dei fleste spørsmål finn ein svar på ved å Google litt... (©)
 - Skriv på engelsk om det er spørsmål relatert til prosjektet

Prosjektdelen av TDT4305

- Fokus på "hands-on" erfaring fra del 1 av faget ("systemdelen")
- Grupper på *max* to personer
- To-delt:
 - (Del 0: Installering av Spark på egen maskin og gjennomgang av «quick tour»)
 - Del 1: Bli kjent med Spark, bruke Spark til enkel analyse av data
 - Del 2: Utvikle en applikasjon på BigData-rammeverk (Spark)
- Programmeringsspråk: Java, Scala eller Python
- Planlegg publisering av prosjektet ca. veke 6, første innlevering veke 9

 (analyse av datasett), og andre innlevering veke 12 (applikasjon og rapport)
- Årets prosjekt blir tilsvarende tidligere prosjekter, eksempel:

2016:

- 1) Analyse av Foursquare datasett
- 2) Sentiment-analyse på tweets i Twitter-datasett (positiv/negativ/nøytral, og mer avansert analyse som f.eks. aggregert over byer i USA), med fokus på ytelse og skalerbarhet

2017:

- 1) Exploration and analysis of AirBnB dataset
- 2) Sentiment analysis of AirBnB review, important terms, finding similar AirBnB listings

Eksamen

- Eksamen: Sannsynlegvis heimeeksamen, 2 timar, med bokstavkarakter, tel 75% på totalkarakter
 NTNU vil publisere oppdatert informasjon om dette
 27. januar
- Gamle eksamensoppgåver er lagt ut på Blackboard.
- NB!
 - Eksamen for 2020 var utan bokstavkarakter og ikkje nødvendigvis representativ for korleis eksamen i 2022 vert (og av same grunn vart det ikkje laga utfyllande løysingsforslag for publisering)
 - Eksamen for 2021 var 4-tilmars heime-eksamen med alle hjelpemiddel tillatne
 - Eldre eksamenar er representative tema-messig, men ein kan forvente litt endring i type spørsmål mht. at det også i 2022 sannsynlegvis vert heime-eksamen med alle tilgjengelege hjelpemiddel



Terminologi

- *Strukturerte data*: veldefinerte felt, t.d. representert i tabellar
- *Ustrukturerte data*: typisk "av menneske, for menneske", t.d. tekst-meldingar
- Semi-strukturerte data: typisk sjølv-skildrande (med taggar), t.d. XML og JSON
- Batch-orientert: å køyre ein serie med dataprogram utan menneskelig inngripen (dvs. motsett av "interaktiv")
- *Nær-sanntid* (near-realtime): kort forseinking mellom når data vert tilgjengeleg og dei vert behandla
- Sanntid (realtime): garantert tid for svar frå data vert tilgjengeleg til dei vert behandla
- Straum-data (streaming data): kan sjåast på som "ordna sekvens av instansar", t.d. sensor-data eller Twitter-meldingar, med høg innfrekvens, og der ein prosesserer data umiddelbart og utan å ha heile sekvensen tilgjengeleg (heller ikkje det som har kome tidlegare)

Big Data: Definisjonar/karakteristikk

"Big data is a broad term for data sets so large or complex that traditional data processing applications (i.e., DBMS) are inadequate for capturing/storing/managing/analyzing. " – McKinsey

"Big data is high-volume, high-velocity and high-variety information assets that demand cost-effective, innovative forms of information processing for enhanced insight and decision making." — Gartner

Dei 3 (og 5 :) V'ane

- Volume: enorme mengder data kontinuerlig generert, både brukargenererte og maskingenererte (t.d. sensorar)
 Ikkje i seg sjølv nok til at det er "Big Data"!
- Velocity: hastigheit på datagenerering og prosessering, ofte i sanntid, t.d. umiddelbar deteksjon av trendar på Twitter, ofte straum-data
- Variety: variasjon i typar data, kombinasjon av strukturerte og ustrukturerte
- Veracity: "sannferdigheit", dvs. kvalitet og nøyaktigheit, stort volum kan kompensere for dette
- Value: (potensiale for) verdi av data

Viktige teknikkar (fagområde) i Big Data

- Massiv parallellitet
- Datalagring
- Nettverk
- Databasar/spørjingar
- Tungrekning
- Datagruvedrift
- Maskinlæring
- Informasjonsgjenfinning
- Visualisering
- (Personvern)
- ...

"Gamle" teknikkar, så kvifor Big Data no?

Kvifor Big Data no?

- Meir data innsamla (og lagra):
 - Web (inkl. web-aviser)
 - Sosiale mediar, brukargenererte data
 - Facebook: 1 mrd. kommentarar og 60 mrd Messenger-meldingar pr. dag (april 2016)
 - Twitter: 500 mill tweets per dag (2022), dvs. 6000/minutt!
 - I tillegg: alle data om brukar-aksessar/interaksjon!
 - Transaksjonsdata, t.d. frå telekom
 - Internet of Things (sensorar, RFID, etc.)
- Åpen kjeldekode
 - GNU, Linux, Hadoop, Spark...
- Standard maskin- og programvare (hyllevare)

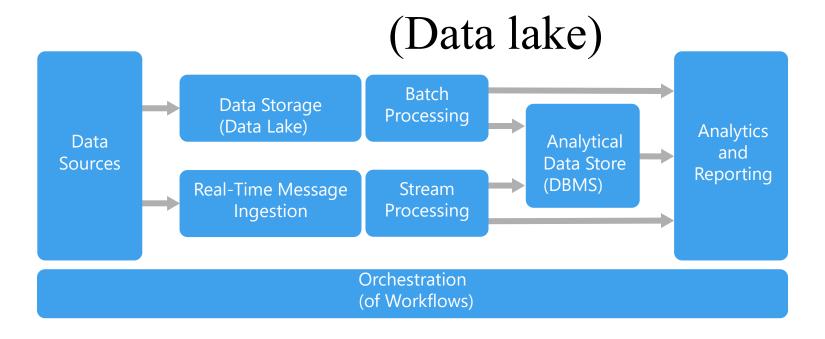


Eksempel på Big Dataapplikasjonsområde (av mange)

- Anbefalingssystem
- Finans-analyse
- Monitorering av sosiale media
- Personaliserte søk
- Trafikk-navigasjon
- Helse (monitorering etc.)



Big Data: Generell arkitektur



https://docs.microsoft.com/en-us/azure/architecture/guide/architecture-styles/big-data

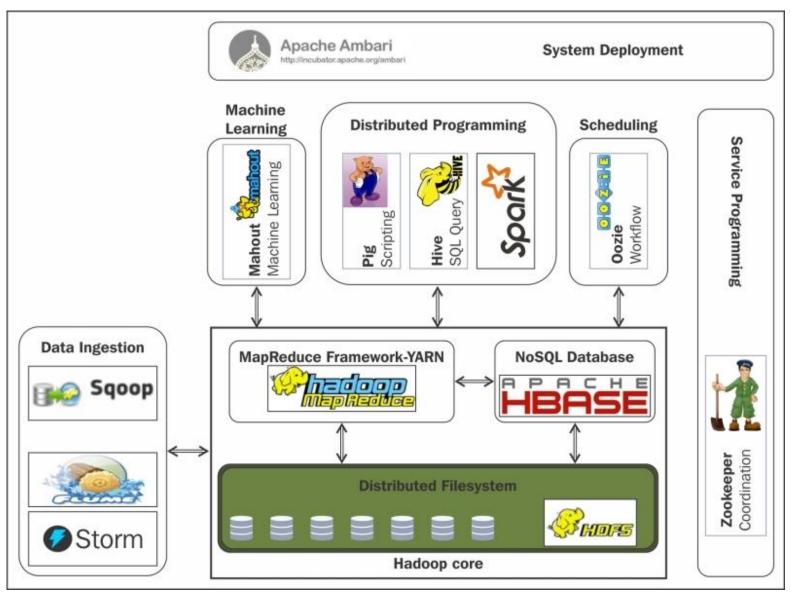


Big Data: Infrastruktur og verktøy

- Hadoop starta i 2006 av Doug Cutting (Yahoo!)
- Verktøy i Apache Hadoop-økosystemet mykje brukt
 - Også som del av kommersielle produkt (t.d. IBM)
 - Hadoop: Distribuert filsystem, ressurs-handsaming (Yarn), prosessering (MapReduce)
 - Mange relaterte Apache-prosjekt som utgjer økosystemet rundt Hadoop
- Apache Spark
- Open-source, men levert i forskjellige "distribusjonar" (med dyr support [⊕]) frå kommersielle firma
 - Cloudera, Databricks, pluss «gamle» firma som IBM og HP
- Kan også køyrast i sky-tenestar som t.d. Amazon AWS og Microsoft Azure



Hadoop-økosystemet



Interessante datasett fritt tilgjengeleg

- Wikipedia pageviews
- Fullstendig Wikipedia historie
- Sample av tweets vha. Twitter Firehose
 - 1% sample av alle tweets
- Web Science-metode: "Skrap" nettstadar sjølv, t.d. allrecipes.com, tripadvisor.com, booking.com etc.